

Oktober vorig jaar – op weg naar dansles

Daar staat hij! Didi houdt in, de tas met haar dansschoenen en haar handdoek slaat tegen haar benen. Murat heeft haar gezien. Hij wenkt iemand en even later staat zijn vriend Aryan naast hem. Murat is groter en gemener. Aryan is stevig gebouwd, en hij doet altijd wat Murat zegt, wat hem gevaarlijk maakt. Samen zijn ze veel te sterk voor haar.

Het is nog maar een klein stukje naar de metro, alleen nog oversteken en de brug over. Maar de jongens staan aan de andere kant van de zebra. Doorlopen kan niet, de weg is te druk, het verkeer raast voorbij. Aan deze kant van de weg is geen ingang. Ze móét de weg over.

Het beste is maar om te doen alsof ze hen niet gezien heeft. Ze bukt zich naar haar schoen, alsof ze haar veter vast wil maken. Het is een klittenbandsluiting, maar dat kunnen zij vanuit de verte niet zien. Ze gluurt onder haar wenkbrauwen door wat de jongens doen. Ze zit in de starthouding, als een sprinter. Zoals aan het begin van de dans die ze vorig jaar deden bij de eindpresentatie. Ze kan als een veer omhoog springen, ervandoor sprinten. Murat is lui, dat weet ze van gym. Hij komt langzaam op gang. Een diesel, zegt de gymleraar.

Maar als Didi gaat rennen, weten de jongens dat ze bang is. Dan is ze in het nadeel. Ze kunnen haar makkelijk naropen, haar uitschelden, hier, waar iedereen het hoort. Het is nog geen spitsuur, maar er lopen moeders en kinderen uit hun buurt naar de metro. Didi zou zich doodschamen. Ze zou zich weer net zo ellendig voelen als de vorige keer. Toen is ze gevallen bij dansles, omdat ze zo trilde. Niet vanbuiten, maar vanbinnen. Je kunt niet dansen als je inwendig trilt.

Dus wat nu? Ze gluurt onder haar oogleden door. Murat en Aryan staan op hun gemak te kijken wat ze gaat doen. Aryan fluit op zijn vingers en even later komt een andere jongen de trap naar de brug op. Hij blijft bij de anderen staan en nu kijken ze alle drie naar haar. Didi rommelt in haar tas en doet alsof ze hen helemaal niet in de gaten heeft.

Maar nu springt het licht op groen. Ze moet wel oversteken, wat kan ze anders? Ze wil naar dansles. Het is woensdag, de leukste dag, afrodance vandaag. Streetdance en hiphop zijn ook tof, daar gaat ze op andere dagen ook graag heen, maar die Afrikaanse ritmes doen haar aan de feestjes van haar familie denken, haar benen weten vanzelf wat ze moeten doen. De leraar is leuk, hij maakt grapjes, soms even speciaal met haar. Hij zag de vorige keer dat ze trilde vanbinnen, Lance. Hij zei dat ze maar even wat water moest gaan drinken. Didi deed het niet, ze ging door met dansen, en toen viel ze. 'Eigenwijs,' zei Lance, 'ik zei het toch.' Dat is Lance: streng en aardig tegelijk. Hij doet Didi soms aan haar broer Cecil denken.

Opeens lopen de jongens weg, de brug over. Misschien loerden ze helemaal niet op haar? Stonden ze alleen even op die vriend te wachten.

Didi loopt langzaam dezelfde kant op. Het kan toch nog goedkomen met deze dag... Nog ongeveer honderd stappen. Als ze maar eenmaal in de metro zit! Op het Centraal wacht Rachid op haar, dan is ze veilig.

'Zó hé, wat een neus!' De vreemde jongen duikt op vanachter een reclamebord. Staat hij speciaal op haar te wachten? Didi houdt in.

'Je had gelijk, hoor, hé, Murat!' roept hij. 'Die chick is net een neushoorn!'

Didi loopt door alsof ze niets gehoord heeft. De vreemde jongen loopt naast haar mee, net iets te dicht bij haar elleboog. En bij de ingang van de metro staan Murat en

Aryan te wachten, breeduit voor de trappen. Andere mensen moeten om hen heen lopen. Didi aarzelt. Links van de jongens is de meeste ruimte. Maar als ze naar links gaat, stappen de jongens gewoon mee. En aan de andere kant zou ze zich langs die vreemde gast moeten wringen. Die haar net een neushoorn heeft genoemd. Omdat Murat dat heeft gezegd. Ze voelt even aan haar neus.

Dat vinden de jongens ontzettend grappig. Ze huilen van het lachen, of doen alsof.

‘Boehoe! De neushoorn heeft jeuk aan haar hoorn! Krab je lekker?’

Het slaat nergens op. Waarom staat ze dan als verlamd? Ze kan geen stap meer zetten. Ze staat in de weg, een kleuter botst tegen haar op, meegesleurd door zijn moeder. Een volle boodschappentas slaat tegen haar kuit. Ze moet met de volgende metro mee! Anders denkt Rachid misschien dat ze niet komt. Ze voelt in haar zak naar haar telefoon. Maar ze kan Rachid nu niet appen. Ze zouden haar telefoon afpakken. Ermee wegrennen, hem van de brug af gooien, tussen het verkeer of verderop in het water. Dat is al eerder gebeurd. Ze moest een halfjaar wachten, tot haar zus een nieuwe telefoon nam en zij de oude kon krijgen. Haar ouders zijn toen naar school gegaan om te klagen. Hielp niets.

Murat staat met iets tegen zijn handpalm te slaan. Wat is het? Een steen? Maar die durft hij hier niet te gooien. Niet waar al die voorbijgangers het kunnen zien. Toch krijgt Didi slappe knieën. Met Murat weet je het nooit.

Dan roept hij opeens: ‘Nu!’ Tegelijk rennen de jongens naar voren. Even later zijn ze voorbij, verderop sprinten ze de zebra over. Het licht springt op rood, het verkeer begint te rijden. En... Didi is haar tas kwijt. Want die zwaait Murat boven zijn hoofd, als een gele vlag aan de overkant van de weg. Hij roept iets wat ze niet kan verstaan. En dan hollen de

jongens ervandoor, het viaduct af. Aan die kant mag Didi niet eens komen.

Haar mooie nieuwe dansschoenen! Nu kán ze niet eens meer naar dansles, want met straatschoenen is ze niet welkom in de dansschool. Of zou ze het wagen op blote voeten? Dat staat zo gek, dan kijkt iedereen weer zo...

Wat nu? Terug naar huis? Dan moet ze vertellen dat ze haar pata's kwijt is. Liever niet. Nog niet. Eerst moet ze proberen of ze haar schoenen morgen terug kan kopen. Murat wil er vast iets voor terug hebben. Geen geld, hij weet dat ze niet veel heeft. Meestal moet ze iets doen van hem. De vorige keer wilde hij dat ze zijn bal uit het water haalde. Die hij er net expres in had getrapt. Het was hartstikke eng, want ze wist niet hoe diep het was. En toen ze met haar natte kleren uit het water kwam, had hij gezegd: 'Ja hoor, dat dacht ik al. Het figuur van een neushoorn.' En toen pas kreeg ze haar jas terug.

Ze neemt de trap naar beneden. Anders wacht Rachid voor niks. En dan? Toch maar naar de dansschool – misschien heeft iemand een paar schoenen te leen.

'Hè hè, waar bleef je nou?' Rachid heeft haar opgewacht waar ze moet overstappen. Hij neemt liever de bus dan de metro; die halte is dichterbij zijn huis. Didi lacht hem toe.

'Breng je me weg?'

'Iedere woensdag toch. Waar is je tas?'

Terwijl ze van de ene metro naar de andere lopen, vertelt Didi wat er is gebeurd.

'Balen, zeg. Die stomme Murat. Maar je moet hem de kans ook niet geven.'

'Aryan was er ook bij,' zegt Didi. Rachid is ook met hem bevriend.

'Kan ik het helpen? Ik kan Aryan niet vertellen wat hij moet doen.'

‘Waarom niet?’ vraagt Didi. ‘Misschien luistert hij naar jou.’

Rachid gaat er niet op in. ‘Deden ze verder nog iets? Behalve je tas jatten?’

Didi geeft antwoord, maar er komt net een metro aan en Rachid wappert naast zijn oren om te laten zien dat hij haar niet verstaat. Didi voelt aan haar neus. Hij voelt heel normaal eigenlijk. Maar als ze in de spiegel kijkt – ja, hij is echt wel heel groot.

‘Didi? Wat heb je? Wat deden ze nog meer?’ Rachid kijkt haar raar aan.

‘Niks,’ zegt ze, ‘ze hebben alleen mijn tas gejat. Vraag jij hem morgen voor me terug?’

‘Alsof dat helpt,’ zegt Rachid. ‘Murat gaat echt niet naar mij luisteren.’

Dan praten ze verder over dansen. Rachid wil komen kijken vandaag, zoals hij wel vaker doet.

‘Waarom vraag je niet of je zelf op dansles mag?’ vraagt Didi.

Rachid draait met zijn schouders en kijkt een andere kant op.

‘Wat?’ dringt Didi aan.

‘Niks, laat maar.’

‘Maar je wilt graag dansen!’

‘Neehee. Hou er nou over op.’

Did haalt haar schouders op. Rachid wil wél graag dansen! Waarom doet hij nu alsof het hem niets kan schelen? Zou het om de kosten zijn?

Ze dringt niet aan. Niet nu. Maar een andere keer komt ze erop terug. Want wat zou het fijn zijn als Rachid ook op dansen ging! Dan zou ze nooit meer bang hoeven zijn onderweg.

Opeens houdt Didi haar pas in. Op het andere perron ziet ze haar moeder. Van achteren, maar haar jas en haar typische

manier van lopen herkent Didi van ver. Het is vandaag nog een beetje erger dan anders, ze loopt zelfs krom. Van de pijn? Meteen is Didi bezorgd. Waarom is haar moeder alleen? En wat doet ze zomaar te voet in het openbaar vervoer? Op goede dagen gaat het wel, maar dit is zo te zien een slechte dag.

Onwillekeurig heeft ze Rachid bij de arm gegrepen.

‘Hé, daar gaat je moeder!’ zegt hij. ‘Toch? Met die stippeltjesjas?’

Didi knikt. Tegenover Rachid schaamt ze zich niet. Ze gaat sneller lopen, misschien heeft haar moeder hulp nodig. Maar voor ze haar hebben ingehaald, is haar moeder in de mensenmassa verdwenen. Waar is ze naar op weg? Didi kijkt naar het nummer van de metro die net wegrijdt en herkent het nummer. Dat is de metro die naar het ziekenhuis gaat...

‘Je kunt stoppen met rennen, hoor,’ zegt Rachid lachend. ‘Of wou je erachteraan, de tunnel in?’

Het is niet grappig! Haar moeder is ziek en ze had niet alleen op pad moeten gaan. Er kan van alles gebeuren.

Even later stappen ze zelf in.

‘Wat is er eigenlijk met je moeder?’ vraagt Rachid. ‘Dat ze zo krom loopt?’

‘Ziek,’ mompelt Didi. Ze voelt zich ongemakkelijk om erover te praten in de metro. Maar gelukkig zitten de meeste passagiers op hun telefoon te turen.

‘Wat heeft ze dan?’

‘Bloedarmoede.’ Didi hoopt dat Rachid daar genoeg mee neemt.

‘Maar daar ga je toch niet krom van lopen!’

Didi buigt haar hoofd en mompelt tegen haar knieën: ‘Het is een heel erge soort. Sikkelcel. Haar bloed eh... gaat soms klonteren, zeg maar. En dan gaat het even heel slecht met haar.’

‘Heeft ze daarom die scootmobiel?’ Rachid praat veel te hard.

‘Sst! Niet iedereen hoeft het te horen.’ Maar dat heeft ze zó onduidelijk gezegd, dat Rachid het niet verstaat. Hij gaat op dezelfde toon door: ‘Nou snap ik waarom ze zo vaak naar het ziekenhuis moet.’

‘Controles,’ zegt Didi. Dat is op zich heel normaal. Dat Didi iedere keer bang is dat haar moeder in het ziekenhuis moet blijven, slaat eigenlijk nergens op. Die angst heeft ze overgehouden aan vroeger – maar toen was ze nog een hummel van niks. Nu weet ze wel beter.

Ja, zegt ze streng tegen zichzelf. Nu weet ik wel beter. Mama heeft waarschijnlijk gewoon een controle, niks aan de hand. Dat ze toevallig een beetje krom liep, zegt niets. Ze heeft zo váák pijn in haar botten. Dat hoeft nog niet meteen een heel erge crisis te betekenen.

Toch voelt ze zich zo ongerust, dat ze meer dan ooit behoefte heeft om het eruit te dansen. Als ze straks thuiskomt, is haar moeder er vast gewoon weer. Ze had al gekookt, moksi alesi, misschien krijgen ze er een ei of een extra kippenpootje bij. Cecil is misschien al terug van zijn trainingskamp, Dino en Jamal zijn vanavond ook thuis en misschien komt haar zus Jenelle wel even langs. Dan is alles gezellig en gewoon.

‘Je doet raar,’ zegt Rachid. ‘Je kunt er toch gewoon over praten? Er zijn zoveel mensen ziek. Wat kan je moeder daar nou aan doen?’

Didi schudt haar hoofd. Rachid begrijpt er niets van. Dat kan hij niet helpen, maar zij heeft niks aan hem. Dit moet zij alleen oplossen.

‘Jij vertelt zelf ook niks,’ broemt ze. ‘Waarom wil je niet op dansles? Ben je soms bang dat Aryan je uitlacht?’

Aan zijn gezicht ziet ze dat ze warm is.

‘Pfff! Waarom blijf je dan vrienden met hem? Aryan is stom. Gewoon een meeloper. Gewoon het knechtje van Murat.’

Rachid kijkt haar verbaasd aan. Langzaam krijgt zijn gezicht de kleur van hopjesvla.

‘Het heeft niks met Aryan te maken.’

Maar het is niet meer dan gemompel en nu is hij het die zijn hoofd buigt.

Dan niet, denkt Didi. Dan niet, dan niet – dan toch lekker niet! Ze kijkt strak naar de routelichtjes boven het raam om te zorgen dat de tranen in haar ogen niet over de rand rollen.

En dan ook nog haar pata’s kwijt.

**Fragment uit Lydia Rood, *Didi's schuld*, Leopold, 2020.
Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve
doeleinden en niet verder worden verspreid.**